

Ügyiratszám: MN/20538/5/2016.

Tárgy: műsorszám korhatár
kategóriába sorolása

Ügyintéző: **személyes adat**

Telefonszám: **Személyes adat**

E-mail: **személyes adat**

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

952/2016. (VII.19.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) az AMC Networks Central Europe Kft. (1139 Budapest, Lomb utca 23-27., továbbiakban: Médiaszolgáltató) műsorszám előzetes klasszifikációjára irányuló, 2016. június 30-án benyújtott kérelme alapján lefolytatott hatósági eljárásában, elektronikus úton megküldött hang- és képfelvétel alapján megállapította, hogy a

„Ku Klux Klán” című filmalkotás a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába tartozónak minősül.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közzétételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

Indokolás

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató valamennyi, általa közzétetni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően az Mttv. 9. § (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe köteles sorolni.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási

díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatek az Mttv. 182. § e) pontjában foglalt hatáskörében a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

A Médiaszolgáltató a Médiatekhoz 2016. június 30-án érkezett kérelmében a rendelkező részben említett filmalkotás – FTP-n keresztül megküldött - előzetes korhatári besorolását kérte az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján.

A kérelem alapján 2016. július 1-jén hatósági eljárás indult, majd 2016. július 4-én sor került a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71/A. § (1) bekezdése szerinti függő hatályú döntés Médiaszolgáltató részére történő megküldésére.

A Médiaszolgáltató a kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint a műsorszám a IV. kategóriába sorolandó.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) számú NMHH rendelet 17. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, a műsorszám tekintetében 20.000 Ft-ot, a Médiaszolgáltató igazoltan megfizette, így a Médiatek a kérelem alapján az Mttv. 182. § e) pontjában biztosított hatáskörében hatósági eljárást folytatott le, és az alábbiakat állapította meg.

<i>Műsorszám címe:</i>	<i>Ku Klux Klán</i>
<i>Eredeti hossz:</i>	<i>60 perc</i>
<i>Vágott hossz:</i>	<i>60 perc</i>
<i>Műfaj:</i>	<i>dokumentumfilm</i>
<i>Származási ország:</i>	<i>Egyesült Királyság</i>
<i>Gyártási év:</i>	<i>2015.</i>

A műsorszám tartalma:

A rendező-riporter - Daniel Vernon - hét hónapot töltött el a Missouri államban tevékenykedő hagyományörző Amerikai Lovagok körében, mely szervezet tagjai az 1865-ben alakult és az idők folyamán hírhedtté vált Ku Klux Klán alapvető tézisei és szertartásai szerint működnek. A film a szervezet indulásának történetét, a kitűzött célokat és növekvő népszerűségüknek okait tárja fel. Az Amerikai Lovagok keresztény értékrendje felsőbbrendűségi tudattal párosul, ami a kisebbségben élő emberek elutasításából származik. Ez az elutasítás azonban erős ellentétben van azzal a felebaráti szeretettel, amit a tagok szintén magukénak vallanak. A szervezet megkérdőjelezhető téziseinek, továbbá az elveik között feszülő erkölcsi és logikai ellentéteknek a bemutatására komoly hangsúlyt fektet a filmalkotás készítője, aki interjúkon és archív felvételeken keresztül mutatja be a nézők számára ezt az ismeretlen világot.

A vizsgálat eredménye:

A Ku Klux Klán című filmalkotás műfaját tekintve a dokumentumfilmek közé tartozik, melynek középpontjában a Ku Klux Klán egy ma is működő csoportja, az Amerikai Lovagok állnak. A Lovagok szervezete és működése kerül bemutatásra a filmben. A néző betekintést nyerhet a tagok hétköznapi életébe és a riportokon illetve archív felvételeken keresztül megismerkedhet a csoportot működtető eszmerendszerrel, valamint annak ellentmondásaival. Bemutatásra kerülnek a társaság tevékenységei, ceremóniai

(keresztégetés, csoportgyűlések menete, rangok megszerzése). A filmben több beszélgetés hangzik el a Lovagok vezetőjével, Frank Ancolával is, aki a tagok többségével ellentétben nevét és arcát is vállalva szerepel az alkotásban. A férfi meggyőződése szerint a fehéreknek vissza kellene hódítaniuk Amerikát. A szervezet keresztényi értékrendje ellenére Ancola – az Amerikai Lovagok többi tagjával egyetértésben - nem érzi ellentmondásosnak a kisebbségekkel kapcsolatos negatív érzéseit. A filmből kiderül, hogy a szektát a kívülállóktól való félelem vezérli. Fontos összetartó erő számukra a közösséghez tartozás élménye, amely enyhíti a tagok kisebbségi érzéseit. A résztvevők identitást kapnak – ebben rejlik az Amerikai Lovagok legfőbb ereje. Az emberek kiléphetnek a hétköznapi világából, reménytelennek érzett szociális és társadalmi helyzetükből, ráadásul a különféle rangok elérése („birodalmi varázsló”, „nagy kobold”, „legfőbb sárkány”) sikerélményt és pozitív visszajelzést biztosít számukra. A szervezet tanai a vezetők szerint már nem azonosak a Ku Klux Klán gyűlölködő eszméivel, a régi szimbólumokat (keresztégetés, lógatott kötél) jellemzően ideológiai megfontolás nélkül, megszokásból használják. A Klán 1800-as években folytatott, kifejezetten az erőszakon alapuló működését már nem veszik figyelembe és az időközben gyilkossá váló tagjaik tetteitől teljes mértékben elhatárolódnak.

Az archív felvételeken megrázó jelenetek kerülnek bemutatásra, például akasztott emberek láthatóak (00:00:55–00:01:00). A műsorszám részletezően ismerteti egy 1998-as gyilkosságot: a riporter a helyszínen igyekszik rekonstruálni az eseményeket (az áldozatot több kilométeren keresztül vontatták egy furgonhoz láncolva, majd levágták a fejét).

A műsorszámban a büntetőjogi következmények is bemutatásra kerülnek: a gyilkosokat elfogták és halálra ítélték.

A narrátor elhatárolódik az erőszakos cselekedetektől, folyamatosan megkérdőjelezi a Lovagok által képviselt nézeteket. A film határozottan a gyűlöletkeltés ellen foglal állást.

A műsorszám végén egy hekkertámadás következményeként (a tagok személyazonosságát nyilvánosságra hozzák) szemléltetik, ahogy meginog a tagok csoportba vetett bizalma, többen ott is hagyják a kétes hírű közösséget.

A bűncselekmények következményeinek bemutatása, valamint a narrátor határozott állásfoglalása nagyban segít a nézőnek a film feldolgozásában, ennek ellenére az ábrázolt tartalmak szorongást kelthetnek az arra érzékenyekben. A műsorszám megtekintése az érettebb, jelentősebb médiatapasztalattal rendelkező korosztály számára ajánlható, amelyik képes megkülönböztetni és felismerni a helyes és helytelen magatartás közötti különbséget, megérti a destruktív cselekedetek személyiségére kiható negatív hatását, átlátja annak következményeit.

A Médiatanács 1037/2011. (VII. 19.) számú határozatának klasszifikációs ajánlása kimondja: *„A médiaszolgáltatónak szem előtt kell tartania, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentőséget tulajdonítanak a serdülőkorok, miután erre az időszakra tehető a gyermek világképének és értékrendszerének kialakulása. Az ifjúság eszményképeket keres, amelyek számára követendő példa lehet, a televíziós hősök pedig azonosulási igényt ébreszthetnek. Ebből következően az ilyen módon besorolt műsorszámok nem csábíthatnak olyan hősökkel való identifikációra, akiket antiszociális, destruktív vagy erőszakos viselkedésformák jellemeznek, céljaik eléréséhez törvénytelen módszereket alkalmaznak, valamint nem sugallhatnak kettős értékrendet, amely a gyermekekben identitás zavart, morális bizonytalanságot kelthet.”*

A Médiatanács álláspontja szerint a műsorszám a kirekesztést szorgalmazó magatartás hangsúlyos jelenléte miatt aggályos lehet a védendő korosztály számára, mert rossz irányba befolyásolhatja a serdülők formálódó értékrendjét. A különböző ideológiai témák, illetve azok tálalása érettebb befogadókat feltételez, tekintettel arra is, hogy mindezek egy radikális szervezet működésén keresztül kerülnek bemutatásra. A filmben tetten érhető érzelmi feszültség tolerálására, a téma megfelelő kezelésére a 16 éven felüli korosztály már képes, ezért az alkotás közzétehető a médiaszolgáltató által megjelölt kategóriában.

A fentiekre figyelemmel a Médiatanács az Mttv. 182. § bekezdés e) pontja szerinti hatáskörében, a megjelenő témára, valamint a feldolgozás módjára tekintettel, a „Ku Klux Klán” című műsorszám az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. kategóriába sorolásáról határozott.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerint:

„Az t műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján a Médiatanácsnak a műsorszámok korhatári kategóriába sorolásról a műsorszámok átadásától számított tizenöt napon belül kellett határoznia.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, a jogorvoslat előterjesztésének határidejére és helyére vonatkozó tájékoztatás az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésében, a bírósági eljárásról szóló tájékoztatás az Mttv. 164. § (1) bekezdésében, a halasztó hatály a Ket. 110. § (1) bekezdésében, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2016. július 19.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1) Személyes adat